

Helikopterleszálló épül a szegedi új klinikánál

Kivilágított, beton helikopterleszálló épül tavaszra a szegedi új klinika mellett. Az egyetem orvoscentruma kormányzati pályázaton nyert hétmillió forintot erre a célra.

Tavasza kibetonozott mentőhelikopter-leszállója lesz Szegednek. Az ország nyolc pontján – köztük a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvos- és Egészségtudományi Centrumban is – kormányzati támogatásból valósíthatják meg a beruházást, melynek köszönhetően a jövőben a helikopter leszállóhelyről a betegellátó intézmény közvetlenül, mentőautó igénybevétele nélkül elérhetővé válik.

Az új klinika mögötti füves területen eddig is leszállhattak a mentőhelikopterek, ám ez csak ideiglenes megoldásként volt jó, ráadá-

sul a leszállótól autóval kellett tovább vinni a súlyos beteget. Kovács Iván, a centrumelnöki hivatal irodavezetője elmondta: a most elnyert 7 millió forintból, 2 millió önrésszel kiegészítve el tudják végezni a terület betonozását, kivilágítását, valamint kiépíthetnek egy védett útvonalat a leszállótól a klinika alagsorán keresztül egészen a szintén pályázati pénzből kialakítandó sürgősségi centrumig.

Magyarországon jelenleg mindössze 10 helikopter-leszállópálya működik kórházban, vagy kórház közvetlen közelében, ezért a légi mentések körülbelül 90 százalékában szükség van arra, hogy a helikopter landolása után mentő vigye be a beteget a kórházba. A nyolc új leszállópálya építésével tavaszra csaknem a duplájára nő majd azoknak az intézményeknek a száma, ahol sürgős esetek-

ben a mentőhelikopterek a kórház területén, vagy annak közvetlen közelében landolhatnak.

T. K.

NINCS HELIKOPTER

■ Tavasztól tehát nem lesz akadálya, hogy a mentőhelikopterek ideális körülmények között leszállhassanak az új klinikánál, egyelőre azonban nincs, ami leszálljon. 2004 augusztusa óta ugyanis a dél-alföldi régióban nincs légi mentés, a Mentés a Jövőért Alapítvány ugyanis, amely a helikopter működtetéséért volt felelős, öt év után nem kapott több pénzt erre a célra az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól. És bár akkoriban az illetékesek azt mondták: nem fordulhat elő, hogy a régió ellátatlanul maradjon, a légi mentés újbóli beindításáról azóta sem esett szó.

A General Electric képkalkotó berendezéseit tökéletesítik

Multi rendeli a kutatást

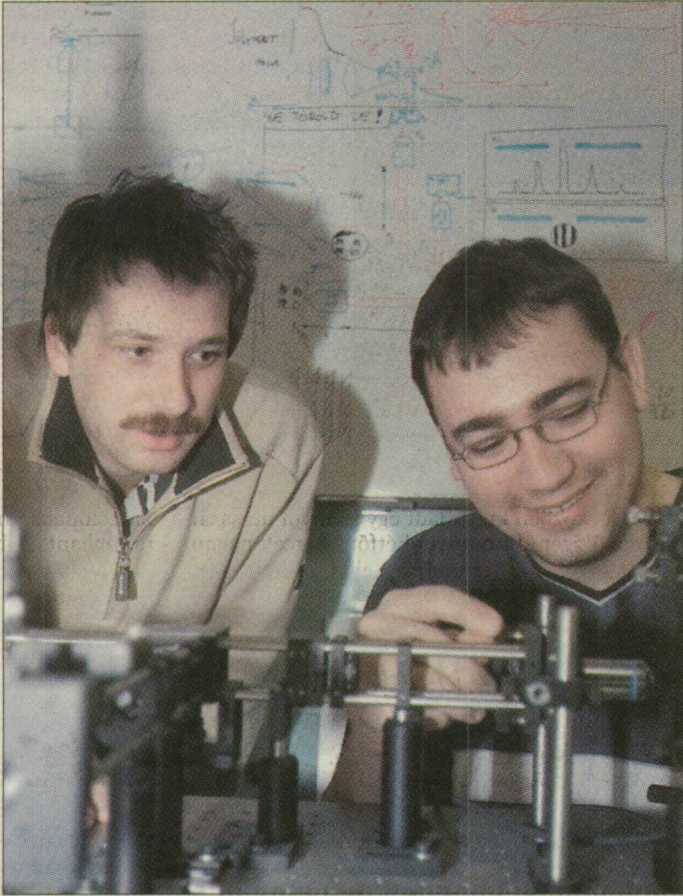
Szeged tudásalapú gazdaságot épít, ebben a szektorban remél új munkahelyeket. A folyamat a kezdetén tart, de a „multi” már itt vannak: egyelőre kutatásokat finanszíroznak az egyetemen, később ebből önálló fejlesztő iroda születhet.

Az ipari partner tűzi ki a témát és kéri számon az eredményeket. Ez a fő újdonság a megrendelésre végzett egyetemi kutatásban. A hallgatók, doktoranduszok még most szokják, hogyan megy is ez. A szegedi egyetem egyik ilyen jól működő kooperációjában a General Electric-kel együtt orvosi képkalkotó berendezések tökéletesítésén dolgoznak a szegedi fizikusok.

Szabó Gábor fizikus, akadémikus úgy fogalmaz, „szakmai és emberi reputáció” kell ahhoz, hogy nagy nemzetközi cégek pénzt áldozzanak az egyetemi kutatásokra. Persze ezek a cégek nem a telefonkönyvből keresték ki a szegedi fizika tanszékcsoport számát. Az egyik „nagyfőnökkel” például már dolgozott együtt Szabó Gábor egy tudományos bizottságban.

A közös munka tétje leegyszerűsítve könnyen megérthető: egy CT-hez, azaz komputertomográfhoz nem kell más, csak egy beteg, egy fényforrás, egy detektor, egy számítógép és a rajta futó szoftver, és egy orvos. A szoftvert lehet ugyan okosítani, de azt a képet veszi alapul, amelyet a detektor szolgáltat. Fontos tehát, milyen minőségű a gépbe kerülő „alapanyag”. A GE azzal bízta meg a szegedi fizikusokat, hogy minél jobb képet tudjanak a CT-vel előállítani.

A munkát segítette, hogy adódott a lehetőség: állami támogatással úgynevezett kooperációs

Erdélyi Miklós adjunktus és Kákonyi Róbert PhD-hallgató is részt vesz a közös kutatási programban

Fotó: Schmidt Andrea

kutatást indítsanak. Ebben szegedi kardiológusok, radiológusok és a műgytem biomechanikával foglalkozó kutatói is bekapcsolódtak. A történetben az egyik érdekes csavár itt következett. A budapesti műszaki egyetemen már régóta foglalkoztak az erekben zajló áramlás modellezésével. Az ipari partner, a GE azonban nem akarta szétaprózni a forrásait, és úgy döntött: a BME állapodjon meg a szegediekkel –

így a műszaki egyetem kutatói a szegediek programjába kapcsolódtak be.

Az előrehaladást a partner nagyon szigorúan ellenőrzi, fél évente nyilvánosan be kell mutatni az eredményeket. A GE saját pénzével szállt be a kutatásba, így a haladást könyörtelenül számon kéri, „kitapossák” az eredményeket – hangsúlyozza Szabó Gábor. Három PhD-ösztöndíjas, három egyetemi hallgató és egy közalkalmazott dolgozik a közös kutatási programban a GE-nek.

A kooperációs kutatás az első lépés afelé, hogy megjelenjen Szegeden egy „multi”. A szerződéses kutatás után egy következő lépésőfok az lehet, ha a GE irodát hoz itt létre, hogy az ipari alkalmazás technikai részeit oldják meg. Ők általában már nem egyetemi emberek. A fizikus professzor szerint így fest a derülő jövőkép.

MOLNÁR B. IMRE

Erősödő ipari parkok

A megyében tizenketten

Az M5-ös sztrádától sokat várnak a megye ipari parkjai is. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (GKM) közlése szerint már az autópálya építésének 2004-es elkezdése után érzékelhetően megerősödtek a parkokba betelepült vállalkozások.

Míg a Közép-Dunántúl ipari parkjainak árbevétele alig emelkedett tavaly, a Dél-Alföldön megduplázódott – áll a GKM összefoglalója-

ban. Elsősorban az autópálya fejlesztésekkel összhangban nőtt a kis- és közepes vállalkozások teljesítménye. A dél-alföldi régióban 27 ipari park működik, az országban közel 180. Csongrád megye mellesleg a régióban a legtöbb ipari parkkal rendelkezik: 12 várja immáron a befektetőket az újonnan címhez jutottakkal, az algyőivel, a kistelekvivel és a klárafalvival együtt.

Drágul a benzin

Emeli a benzin nagykereskedelmi árát bruttó öt forinttal a Mol holnap, a gázolaj három forinttal lesz drágább. Az áremelés hatására a 95-ös benzin kiskereskedelmi ára átlagosan több mint 260 forintba kerül, de a kutak között akár tízförintos árkülönbözetet is tapasztalhatnak az autósok. A piaci elemzők szerint a Mol azért emeli az üzemanyagok nagykereskedelmi árát, mert a világpiacra is nőnek az árak

Március végéig lehet átállítani az áfát

Pénztárgépek rohama

Sok üzlet nem merte használni pénztárgépét, amíg nem állították át rajta a 25 százalékos áfát 20-ra. Nagy a tumultus, noha március 31-éig ráérnének a szervizek.

Egyedül az áfát részletező pénztárgépekkel kell sietniük az üzleteknek, a többin ráérnek elvégeztetni a szervizelést március végéig.

– A kötelező éves könyveléstechnikai műveleteket is nekünk kell elvégezni az idén, emellett átállítjuk a 25 százalékos áfát 20-ra – tájékoztatott Pásztor András az egyik szervizben, ahol pénztárgép-beállításra kerestünk jelentkezőt. Annyi a munkájuk, hogy csupán a harmadik szegedi műhely tudott fogadni. – Egyik-másik szerkezeten beállítható, hogy a bruttó összeg után részletezze, melyik termék milyen áfakörbe tartozik, mennyi a nettó és bruttó ára. Csak fölöslegesen fogyasztjuk vele a papírt, hiszen a vásárló áfás számlát kér, ha el akar valamit számolni.

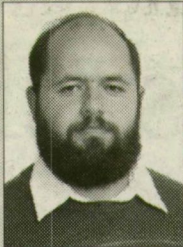
Két éve, a 15 százalékos áfaállításakor láttak a szervizek a mostani sorokhoz hasonlót. A híradások nyomán már nyitás előtt a kapu előtt fagyoskodnak az ügyfelek, hordják a pénztárgépeket. Nem merik használni, amíg nem állították át a szakemberek, és nem nyomtatták ki „fekete dobozából” az éves összesítőt.

– Délelőtt behozzák, délután vihető a gép. Az elmúlt napokban hajnali fél 4-ig dolgoztunk, már ha-

Az üzlettulajdonosok és a vállalkozók tömegével viszik a szervizbe a gépeket, mert nem merik használni

Fotó: Karnok Csaba

A vásárló tanul

BAKOS ANDRÁS

„Ez itt nem Szeged: szegények az emberek, a munkanélküli nem vásárol” – ezt mondta a kilencvenes évek végén egy mákói kereskedő, amikor a Penny kinyitott a városban. Az első multi megjelenéséből politikai ügy lett: többen úgy képzeltek, az önkormányzatnak meg kellene akadályoznia, hogy a kisboltok tönkremenjenek. A polgármester azt bizonygatta, az önkormányzatnak nincs joga megakadályozni az üzletnyitást, csak azt írhatja elő, milyen színű legyen az épület tetején a cserép.

Azóta a huszonötézes városban a Penny után nyílt egy Spar, egy Lidl, most pedig elkészült a Tesco is. A negyvennyolcezes Hódmezővásárhelyen működik Plus, Lidl, Spar, Penny és Tesco, és még idén megnyílik a Family Center, amelyet az ifjúsági park helyén, három és fél hektáron épít föl egy budapesti cég. A harmincháromezer lelkes Szentesen elkészült a Tesco Áruház, nem-sokára az is megnyílik. Bár a magyar vásárlóerő csak most érte el az uniós átlag ötvenkilenc százalékát, és egy magyar átlagpolgár annyit költhet egy évben, amennyit például egy francia két hónap alatt, a jelek szerint mégis nagyon jó üzlet boltot nyitni Magyarországon.

Tíz év alatt azonban az is kiderült, nem függ össze a munkanélküliségi ráta a nagyáruházak virágzásával, és épp a szegény emberek örülnek az új üzleteknek. A malmos vállalkozó viszont dühöng: egy évtizede még sehol sem voltak a multik, most meg ők mondják meg, mennyi legyen a liszt ára. A tejtermelők pedig legutóbb azt kérték az agrárminisztertől, közzétítsen, hátha sikerül leülni tárgyalni az áruházláncokkal.

A gazdag franciák nagyon hirtelen emberek. Egy José Bové nevű parasztember például 1999-ben többedmagával szétvert egy épülő gyorséttermet. Azóta megszelídült, és arról beszél – miközben vezető politikusok fényképezkednek vele a kampány idején –, hogy érdemes megtanulni, miért nem mindegy, milyen étel kerül az asztalunkra. A jelek szerint most nálunk is ez a következő lecke. Mert azt már sikerült megtanulni, hogy a multik színes hirdetőújságja tényleg nem csak arra jó, hogy rápucoljuk a krumplit.